

PRZYPALONY (14) *part praet pass pf*

a *pochylone*, o *jasne*.

sg *m N* przypålony (5). ◊ *f G* przypålón(e)j (4). ◊ *D* przypålón(e)j (1). ◊ *n N* przypålón(e) (1). ◊
pl *N m pers* przypålani (1). ◊ *A subst* przypålón(e) (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVIII w. s.v. przypalić.

1. *Poddany działaniu wysokiej temperatury lub ognia; adustus Mącz, Cn; ustus Calep (13) : Ustus – Przypalioni. Calep 1143a; Śnieg piérwzy przypalony śpromiěníá iálnégó Twarzy śłońcá nieśtrzymá GosłCast 57.*

Wyrażenie: »słońcem przypalony« (1): Y Aegypt (mówi pan) y Bábilonę Ieśzcze ia między śwoimi wśpomionę. [...] Y Murzinowie śłońcem przypaleni/ Przyznáwác będą/ że tu śą zrodzeni. KochPs 130.

a. *Zmieniony pod wpływem wysokiej temperatury, zwykle na gorsze (9) : Gorzkość z cirpnością iako ieśt Aloe y piołyn/ ieśt z przypaloney ziemności grubey FalZioł [*7]; [wódka z chmielu] Naprzeciw żółtey niemoczy ieśt barzo pożyteczna/ [...] Wilkości gorące przypalone wygania ściała. FalZioł II 5b; DZiewannowa wodka [...] Zimniczę dnia czwarthego z przypaloney krwié wśmierza FalZioł II 5d, [*7], III 21d; Mącz 509a; Uredo, Morbus herbarum, fruticum, arborumque qui in vitibus etiam carbunculus dicitur – Zarazenie drzewaiakobi przypalonebeło. Calep 1142b.*

W porównaniu (1): iż [bękartowie] ták śpryskwáni [= napiętnowani] śą yáko wáłáśśe nozdrzá/ [...] Barwę ś kthorą śye vrodzili áż śámá śmyerć rozedrze/ y to yáko rog przypalony/ przedśyę y po śámey śmyerći śmyerdzyeć y cuchnąć będąye. GliczKsiąż B2.

*Zestawienie: »melankolija przypalona« = czarna żółć (1): Czwartá wilkość melankolija [...], Saturnus zimny y śuchy śprawcza iey. Melankolijey przypaloney Marz panuie ognińśtego przyrodzenia. FalZioł [*8].*

b. *Mający wypalone piętno (1) : Cauteriatus, Cechowany/ Przypalony. Cauteriatus equus, Piątnowany kóń. Mącz 43a.*

2. *Koloru ognia (1) : Abowiem ten kóń [...] mianowan ieśth Bucifał/ ábo dla známieniá/ iże głowę miał ná wrzas cielcá nieuká [tj. młodego wołu]/ z więśzey śtrony bárwy przypaloney [quod thaurinum caput quid maius habebat ustum]/ ábo dla tego iż nieiákie rośzczki pochodziły z iego czoła. HistAl A8v.*

Cf **PRZYPALIĆ**

LWil